

NATO OCH KÄRNVAPEN

När Nato diskuteras och övervägs är det flera aspekter vad gäller dess relation till kärnvapen att ta i beaktande.

Före 2010 fanns inga fastställda dokument kring kärnvapen i Nato. 2010 fastställde alliansen kärnvapens roll, vilket bekräftades i deras strategiska koncept sommaren 2022. Det strategiska konceptet är dock ett politiskt dokument och inte juridiskt bindande, till skillnad från det Nordatlantiska fördraget som Nato som organisation vilar på.

Nato har inga egna kärnvapen. USA, Frankrike och Storbritannien har egna kärnvapen. USA har dessutom ca 100 kärnvapen utplacerade på fem andra Natoländers territorium; Belgien, Italien, Nederländerna, Turkiet och Tyskland. USA har därtill en uttalad strategi att alla Natoländer kan komma att försvaras med kärnvapen, och Nato är villigt att vara först att använda kärnvapen vid en konflikt.

Några Natoländer har avtal att inte ta emot kärnvapen på sitt territorium, för de allra flesta (t.ex. Norge) gäller detta endast i fredstid men för Spanien och Litauen gäller det även i krigstid. De senare har detta på grund av sin nationella lagstiftning. Sverige har ingen dylik lagstiftning mot att ta emot kärnvapen på sitt territorium.

I Natos Nuclear Planning Group diskuteras kärnvapen och där ingår alla Natoländer förutom Frankrike. Frankrike har valt att stå utanför denna grupp för att självständigt förfoga och besluta om sin egen kärnvapenarsenal.

Inför förhandlingarna av FN:s konvention om förbud mot kärnvapen skickade USA ut ett dokument där de krävde att Natos medlemsländer ställde sig utanför förhandlingarna. Nederländerna deltog dock då de från sitt parlament hade ett tvingade mandat att närvara.¹ Efter förhandlingarna markerade Nato att organisationen aldrig kommer att se konventionen som sedvanerättsligt bindande² och USA pressar därtill Natostater att inte ansluta sig.

---

1 United States Non-paper "Defence impacts of potential United Nations General Assembly Nuclear Weapons Ban Treaty", 17 oktober 2017,

https://d3n8a8pro7vhmx.cloudfront.net/ican/pages/821/attachments/original/1590165765/NATO_OCT_2016.pdf?1590165765, senast hämtad: 221007

2 North Atlantic Council Statement on the Treaty on the Prohibition of Nuclear Weapons, 20 september 2017, <https://www.voltairenet.org/article198087.html>, senast hämtad: 221007